

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXVIII. — Izdan in razposlan dné 20. maja 1892.

(Obsega šte. 74.—75.)

74.

**Dopustilnica z dné 18. aprila
1892. l.**

za lokalno železnico iz Strakoníc v Vimberk.

Mi Frančišek Jožef Prvi,

po milosti Božji cesar avstrijski,

apostoljski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, saloburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenjesleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker so načelnik gosposčinam kneza Schwarzenberga Alojzij Nedobitý v Vimberku in fabrikant Karel vitez Kralík Mayrswaldski in pa posestnik nepremičnosti Frančišek Mayer zaprosili, da bi se jim dalo dopustilo, zgraditi lokalno železnico iz Strakoníc v Vimberk ter po nji vršiti obrat, vzvidelo se Nam je, z ozirom na občo korist tega

podjetja, imenovanim koncesijonarjem to dopustilo na podstavi zakona o dopuščanji železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) kakor tudi na podstavi zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.) in z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229.) in pa zakona z dné 8. januarja 1892. (Drž. zak. št. 11.) podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesijonarjem dajemo pravico, zgraditi lokomotivno železnico, katero bo kot lokalno železnico s pravilno raztečino napraviti od postaje Strakonice na železnici cesarja Frančiška Jožefa v Vimberk, ter vršiti po nji obrat.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, dodeljujejo se nasledne ugodnosti:

- a) Oprostitev od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje lokalne železnice sklene, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredi; nadalje za vse knjižne vpise na podstavi teh pogodeb in listin, napósled za druge uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obrestovanje in pa obrat do časa, ko se začne ta obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.

- b) Oprostitev od kolkov in pristojbin za izdajo delnic in predstvenih zadolžnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilo ustrezno opremo, sè začasnicami vred, in pa za vknjiženje zastavne pravice na železničnoknižnjih enotah ali drugih nepremičninah, namenjenih v zagotovilo predstvenih zadolžnic, in takó tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na konci prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti, in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samoupravnim združbam;
- c) oprostitev od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;
- d) oprostitev od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih pristojbin za kupone, in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na trideset let, računé od današnjega dné.

§. 3.

Za železnico, oznamovano v §. 1., bo država dodelila poroštvo letnega čistega donosa, ki je enak štiriodstotnemu obrestovanju in razdolžni kvoti predstvenega zajma v nominalnem znesku 1,200.000 goldinarjev avstrijske veljave v notah, katerega bo v dobavo novcev vzprijeti ter poplačati v 75 letih, in pa štiriodstotni predstveni dividendi in dotični razdolžni kvoti za predstveno delniško glavnico, ki bodi enaka znesku 250.000 goldinarjev avstrijske veljave, takó namreč, da bo, ako ne bi letni čisti donos dosegel zneska, za katerega veljá poroštvo, država dopolnila nedostatek (primanjkljaj).

Letni čisti donos, za katerega veljá poroštvo, ustanavlja se za čas, ko se obrat po železnici prične, do preteka 75. leta dopustila na največinski znesek 60.788 goldinarjev avstrijske veljave in za ostali čas, dokler bo dopustilo trajalo, na nižani največinski znesek 22.485 goldinarjev avstrijske veljave.

§. 4.

Od letnega po §. 3. s poroštvom zagotavljenega čistega donosa je uporabiti v odplačilo predstvenih delnic in predstvenih zadolžnic, ki se izdadó,

oni znesek, ki ga določi državna uprava po razdolžnem črteži, katerega ona odobri in po katerem se mora vsa napravna glavnica (§. 12.) razdolžiti, dokler traja dopustilo.

Predstvene obligacije se morajo odplačati prej kakor predstvene in osnovne delnice.

§. 5.

Državno doplačilo vsled prevzetega poroštva naj se opravi zadnji čas tri mesece po predložitvi dokumentiranega letnega računa potém, ko je bil ta račun pregledan.

Erar opravi vendar tudi poprej delna plačila, da se odkupijo dospeli kuponi predstvenih obligacij in predstvenih delnic po potreščini, na podstavi proračuna o donosu izpravljeni, pod pridržkom obračuna na podstavi letnega računa, ako koncesionarji dotično prošnjo vložé šest tednov, preden dotekó kuponi.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, katerega bo predložiti tri mesece po preteku obratnega leta zadnji čas, da so naprednine bile previsoko odmerjene, morajo koncesionarji precej vrniti prejeti presežek, doštevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora od države zadnji čas tirjati v letu dní po preteku dotičnega obratnega leta, sicer bi pravica do njega prestala.

§. 6.

Sè zneskom, ki ga državna uprava plača vsled prevzetega poroštva, postopati je prav takó, kakor z naprednino, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar čisti donos železnice prestopi zagotovljeno letno vsoto, smé se dotični prebitek precej uporabiti v izplačilo dividende, znašajoče največ po štiri od sto za osnovne delnice, ki se izdadó (§. 12.), potém v njih razdolžbo po črteži, katera se ne sme začeti poprej, dokler ni popolnoma povrnjen dolg predstvenih zadolžnic.

Ako bi od prebitka po tem še kaj ostalo, naj se precej odpravi na državno upravo v povračilo dane naprednine z obrestmi vréd, dokler ne bo popolnoma odplačana.

Pri tem je treba dospele obresti opraviti, preden se vrnejo naprednine.

Tirjatve države iz takih naprednin ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko prestane dopu-

stilo ali ko država železnico odkupi, opraviti je iz še ostale imovine železničnega podjetja.

Ako bi vendar, ko doteče dopustilo, še ne bile nazaj plačane vse osnovne delnice, morajo se le-te poprej plačati nazaj, kakor se povrne poroštveni dolg.

§. 7.

Morebitni stroški za beležbo efektov na tozemskih in inozemskih borzah, in pa davki, ki jih bo podjetje moralo plačevati po preteku davka prostih let, smejo se v obratni račun postaviti kot razhodek; o kolkovnih pristojbinah za kupone to ni dovoljeno.

Za državna doplačila podjetje ne plačuje nikake dohodarine.

§. 8.

Gradnjo v §. 1. imenovane železnice je začeti precej in dokončati jo najdalje v poldrugem letu, računeč od današnjega dné. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bodo držali gorenjega rokú za gradnjo, dolžni so koncesionarji dati na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primérno kavcijo v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako bi koncesionarji zakrivili, da se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti, smé se izreči, da je ta položnina propala.

§. 9.

Da izdelajo dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesionarjem pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarjem dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

§. 10.

Koncesionarjem se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta do-

pustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo za to postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar vevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železnični obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščene lokalne železnice, posebno na znižano maksimalno vozno brzino trgovskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni bratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 11.

Gradnja dopuščene železnice se izvrši po ukazih, katere v tem oziru vkrene trgovinsko ministerstvo, pod neposrednim vodstvom in nadzorom trgovskega ministerstva in generalnega ravnateljstva avstrijskih železnic, oziroma generalnega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic.

Gradnja in dostavke se morajo na podstavi podrobnega načrta in stroškovnega proračuna, katera bodo napravili državni organi, oddajati pod neposredno ingerenco vlade in po pogojih, navadnih pri gradnjah državnih železnic.

Déla za gradnjo je oddajati ponudboma, ločeno od dobave denarja. Toisto velja o vseh dostavkah, izvemši samo tiste, katere bi se morda zagotovile po deležnikih s prevzetbo osnovnih delnic.

Vrednost dostavek gradiva, odstopov zemljišč in drugih oprav, ki naj se zagotovijo s prevzetjem osnovnih delnic, naj se določi po nastavkih stroškovnika, ki jih državna uprava pregleda, eventualno po sodni cenzitvi.

Vozila, šine in druge sestavine železnice, in pa vsi predmeti za njeno opremo se morajo dobaviti edino in samó iz domačih (tozemskih) delovnic.

Izjemo od tega poslednjega določila more trgovinsko ministerstvo priznati tedaj, kadar bi se dokazalo, da bi domače delavnice dotičnih dostavek ne mogle izvršiti po enakih pogojih gledé cene, kakovosti in časa dostavbe, kakor jih ponujajo inozemske delavnice.

§. 12.

Koncesijonarjem se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, v izvršitev dopuščenega podjetja za lokalno železnico naredé posebno delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarjev.

Koncesijonarji so vpravičeni s pogoji, kakor jih ustanovi državna uprava, izdati predstvenih zadolžnic, ki naj se obrestujejo s štirimi odstotki ter vrnejo v 75 letih, največ v nominalnem znesku za 1,200.000 goldinarjev avstrijske veljave v notah.

Predstvene obligacije, ki naj se izdadó, naj se oddadó ponudboma po aukazih, ki jih vkrene državna uprava.

Nadalje se koncesijonarjem priznava pravica, da izdadó predstvenih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžitve imajo predstvo pred osnovnimi delnicami, do zneska 250.000 goldinarjev avstrijske veljave v notah.

Dividenda, ki pristoji predstvenim delnicam, predno nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših lét, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil s pritrđilom državne uprave res uporabljenih in prav izkazanih, in znesek, ki ga za nabavo gradivne zaloge ustanovi državna uprava, in pa blagajnične dotacije, prištevši interkalarné obresti in razdolžitvene kvote, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po izteku prvega obratnega leta bilo treba še drugih novih staveb, ali bi bilo treba pomnožiti obratne oprave, sméjo se dotični stroški prištetí napravni glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obrtnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Družbena pravila in pa obrazci predstvenih zadolžnic, osnovnih in predstvenih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

V pravila delniške družbe, katera se naredí, vzprejeti je določilo, da morajo vsi udje načelníštva (upravnega sveta, ravnateljstva) biti avstrijski državljani in imeti svoje stanovišče v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru.

§. 13.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in rečí se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce, in to ne samo o potovanji na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanji na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom, nadalje za vojaško stražno krdelo civilnih sodišč dunajskih, za žandaremstvo, in pa za vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesijonarji se zavezujejo, da bodo pristopili k dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih rečí za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z vozili za večé vojaške prenose, dalje k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarje moč in veljavo z dném, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarje veljavo in moč, kadar se jim bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti imajo koncesijonarji samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirom na drugotnost te železnice in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé naprave in opreme.

Koncesijonarji so dolžni, pri oddaji služeb ozirati se v zmyslu zakona z dné 19. aprila 1872. l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 14.

Obrat po železnici, katera je predmet té dopustilnice, bode ves čas, dokler traja dopustilo, vršila na račun koncesionarjev država, in koncesionariji bodo morali povrniti stroške, kar se jih rés nabere upravi državnih železnic vsléd tega obratovanja. Načini tega obratovanja se bodo vravnali z obratno pogodbo, katero sklène državna uprava s koncesionariji.

Zatorej se državni upravi pridržuje ustanavljanje tarif za prevažanje oseb in blaga, in pa ustanavljanje razredbe blagá in vseh postranskih določil, ki se tičejo prevažanja tovorov, potem ustanavljanje dajatev železničnega podjetja za razne javne službe, sosebnó na korist poštne uprave in državnega telegrafskega zavoda, pri čemer je z ene straní paziti na javne ozire, z druge pak na to, da se podjetje izplačuje.

V ostalem se vredba osebnih in blagovnih tarif, kakor tudi vravnava oprav za javne namene vsak čas pridržuje zakonodajstvu. Koncesionariji se morajo taki vravnavi podvreči.

§. 15.

Koncesionariji imajo dolžnost, državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti soporabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njih kosih. Ta soporaba naj se vendar vrší samó toliko, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljanih železnic.

Odškodnina, katero bo opravljati, ustanóvi se po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Drž. zak. iz leta 1886. na strani 63.

§. 16.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računéč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se po krivdi koncesionarjev ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se prestop roku ne mogel opravičiti v zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 17.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po naslednjih določilih:

1. Da se ustanóvi odkupščina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni poprečni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potrebna za počrtežno obrestovanje in razdolžitev predstvenih zadolžnic, prišteví tisto, ki je potrebna za petodstotno obrestovanje in za razdolžitev po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj se vzame ta prej v misel vzeti letni znesek kot čisti donos v podstavo za odmero odkupščine.

3. Odškodnina, ki jo bo dati, bodi v tem, da se koncesionarjem v še ostali dobi koncesije izplačajo zneski, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžitev predstvenih zadolžnic, do popolnega povračila prvih v obrokih dospelosti, ki so ustanovljeni po načrtu, nasproti pa, da se po odbitku teh zneskov ostali poprečni donos izplačuje v zmislu odstavka 1., oziroma kadar nastopi kateri v odstavku 2. omenjenih slučajev, da se izplačuje tamkaj navedena letnina za delniško glavnico polletno 30. dné junija in 31. dné decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, plačati kadar koli namesto še ne dospelih letnih plačil glavnice, enako znesku predstvenih zadolžnic, katere niso o dobi odkupa po dovoljenem razdolžitvenem črteži še razdolžene, prišteví glavnice, računéč obresti od obresti, po štiri od sto diskontovano vrednost onih plačil, ki jih je poleg zneskov, potrebnih za počrtežno obrestovanje in

razdolžitev predstvenih zadolžnic, opravljati po določilih odstavka 3. polletno.

Ako se država odloči to glavnico plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletji na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupščino pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljše odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, tudi vozil, gradivnih zálog in blagajničnih zneskov, dovlačnic, ki bi morda bile lastnina koncesionarjev, in družbenih postranskih opravil in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

§. 18.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zálog in blagajničnih zneskov, dovlačnic, ki bi morda bile lastnina koncesionarjev, in družbenih postranskih opravil in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov v obsegu, povedanem v §. 17., št. 5.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 17.), obdrže koncesionarji lastni pričuvni zálog, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in kar bi imeli po obračunih tirjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere so si sezidali ali pridobili po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstva železnice.

§. 19.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikor se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za načelnístvo družbe, in pa v vélike zbore, ter tam ustavljati vse sklepe in naredbe, ki so nasproti zakonom, dopustílu ali družbenim pravilom, ali pak

kvarne javni koristi in finančni koristi poroštvujočega državnega zaklada; toda v takem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej si izprosi razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja ne plačujejo koncesionarji, dokler se drugači ne vkrene, v državno blagajnico nobenega povračila.

Koncesionarji se odvezujejo zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na povračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali pripadninsko-uradnem nadzoru, in gledé dolžnosti, da zastonj nabavljajo in vzdržujejo uradne mestnosti.

§. 20.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile dolžnosti v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene, pridržuje se državni upravi tudi pravica, da se po prime zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreče, da je dopustilo izgubilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesionarjem pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem državnoglavnem in prestolnem mestu dunajskem osemnajstega dné meseca aprila v letu odrešenja tisoč osem sto devetdesetem in drugem, Našega cesarovanja štiriinštiridesetem.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.

75.

Dopustilnica z dné 18. aprila 1892. l.

za lokalno železnico iz Vodňan v Prachaticce.

Mi Franc Jožef Prvi, po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladiměrski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; vćliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, salcburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenjsleški in dolenje-sleški; vćliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je dr. Zdenko Ošťadal, notar v Prachaticah, zaprosil, da bi se mu dalo dopustilo, zgraditi lokalno železnico iz Vodňan v Prachaticce ter po nji vršiti obrat, vzdvelo se nam je, z ozirom na obćo korist tega podjetja imenovanemu koncesijonarju to dopustilo na podstavi zakona o dopušćanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.), kakor tudi na podstavi zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.) in z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229.) in pa zakona z dné 8. januvarja 1892. l. (Drž. zak. št. 10.) podeliti takó-le:

§. 1.

Koncesijonarju dajemo pravico, zgraditi lokomotivno železnico, katero bo kot lokalno železnico s pravilno raztećino napraviti od postaje Vodňany na železnici cesarja Franćiška Jožefa v Prachaticce, ter vršiti po nji obrat.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, dodeljujejo se nasledne ugodnosti:

- a) Oprostitev od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje lokalne železnice sklène, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredí; nadalje za vse knjižne vpise na podstavi

teh pogodeb in listin, in napósled za druge uradne posle in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreć:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnićno obrestovanje in pa obrat od ćasa, ko se začne ta obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.

- b) Oprostitev od kolkov in pristojbin za izdajo delnic in predstvenih zadolžnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo, sć začasnicami vred, in pa za vknjiženje zastavne pravice na železnićnoknjižnih enotah ali drugih nepremićnih, namenjenih v zagotovilo predstvenih zadolžnic, in takó tudi od presnemšćine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na konci prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti, in katere po obstojećih zakonih pristojć obćinam ali drugim samoupravnim združbam;

- c) oprostitev od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;

- d) oprostitev od dobitkarine in dohodarine, od plaćevanja kolkovnih pristojbin za kupone, in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodoćimi zakoni, na tri-deset let, raćuněć od današnjega dné.

§. 3.

Za železnico oznamovano v §. 1., bo država dodelila poroštvo letnega čistega donosa, ki je enak štiri-odstotnemu obrestovanju in razdolžni kvoti predstvenega zajma v nominalnem znesku 800.000 goldinarjev avstrijske veljave v notah, katerega bo v dobavo novcev vzprijeti ter poplaćati v 75 letih, in pa štiri-odstotni predstveni dividendi in dotićni razdolžni kvoti za predstveno delniško glavnicu, ki bodi enaka 100.000 goldinarjev avstrijske veljave, takó namreć, da bo, ako ne bi letni čisti donos dosegel zneska, za katerega veljá poroštvo, država dopolnila nedostatek (primanjkljaj).

Letni čisti donos, za katerega veljá poroštvo, ustanavlja se za ćas, ko se obrat po železnici prićne, do preteka 75. leta dopustila na najvećinski

znesek 37.859 goldinarjev avstrijske veljave in za ostali čas, dokler bo dopustilo trajalo, na znižani največinski znesek 8.994 goldinarjev avstrijske veljave.

§. 4.

Od letnega po §. 3 s poroštvom zagotavljenega čistega donosa je uporabiti v odplačilo predstvenih delnic in predstvenih zadolžnic, ki se izdadó, oni znesek, ki ga določi državna uprava po razdolžnem črteži, katerega ona odobri in po katerem se mora vsa napravna glavica (§. 12.) razdolžiti, dokler traja dopustilo.

Predstvene obligacije se morajo odplačati prej kakor predstvene in osnovne delnice.

§. 5.

Državno doplačilo vsled prevzetega porošstva naj se opravi zadnji čas tri mesece po predložitvi dokumentiranega letnega računa potém, ko je bil ta račun pregledan.

Erar opravi vendar tudi poprej delna plačila, da se odkupijo dospel kuponi predstvenih obligacij in predstvenih delnic po potrebnosti, na podstavi proračuna o donosu izpravljeni, pod pridržkom obračuna na podstavi letnega računa, ako koncesionar dotično prošnjo vloží šest tednov, preden dotekó kuponi.

Ako bi se pokazalo po dokončni ustanovitvi letnega računa, katerega bo predložiti tri mesece po preteku obratnega leta zadnji čas, da so naprednine bile previsoko odmerjene, mora koncesionar precej vrniti prejeti presežek, doštevši šest odstotkov obresti.

Doplačilo se mora od države zadnji čas tirjati v letu dni po preteku dotičnega obratnega leta, sicer bi pravica do njega prestala.

§. 6.

Sè zneskom, ki ga državna uprava plača vsled prevzetega porošstva, postopati je prav takó kakor z naprednino, ki daje obresti po štiri od sto na leto.

Kadar čisti donos železnice prestopi zagotovljeno letno vsoto, smé se dotični prebitek precej uporabiti v izplačilo dividende, znašajoče največ po štiri od sto za osnovne delnice, ki se izdadó (§. 12.),

potém v njih razdolžbo po črteži, katera se ne sme začeti poprej, dokler ni popolnoma povrnjen dolg predstvenih zadolžnic.

Ako bi od prebitka po tem še kaj ostalo, naj se precej odpravi na državno upravo v povračilo dane naprednine z obrestmi vréd, dokler ne bo popolnoma odplačana.

Pri tem je treba dospele obresti opraviti, preden se vrnejo naprednine.

Tirjatve države iz takih naprednin ali obresti, ki še niso bile plačane do časa, ko prestane dopustilo ali ko država železnico odkupi, opraviti je iz še ostale imovine železničnega podjetja.

Ako bi vendar, ko doteče dopustilo, še ne bile nazaj plačane vse osnovne delnice, morajo se le-te poprej plačati nazaj, kakor se povrne poroštvni dolg.

§. 7.

Morebitni stroški za beležbo efektov na tozemskih in inozemskih borzah, in pa davki, ki jih bo podjetje moralo plačevati po preteku davka prostih let, smejo se v obratni račun postaviti kot razhodek; o kolkovnih pristojbinah za kupone to ni dovoljeno.

Za državna doplačila podjetje ne plačuje nikake dohodarine.

§. 8.

Gradnjo v §. 1. imenovane železnice je začeti precej in dokončati jo najdalje v poldrugem letu, računeč od današnjega dné. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo.

Da se bo držal gorenjega roku za gradnjo, dolžen je koncesionar dati na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši primérno kavcijo v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Ako bi koncesionar zakrivil, da se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti, smé se izreči, da je ta položnina propala.

§. 9.

Da izdela dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesionarju pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesijonarju dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se mele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih pravica v javnem interesu.

§. 10.

Koncesijonarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar velevalo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za železnični obrat in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere dopuščene lokalne železnice, sosebno na znižano maksimalno vozno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo pripustno, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 11.

Gradnja dopuščene železnice se izvrši po zaukazih, katere v tem oziru vkrene trgovinsko ministerstvo, pod neposrednim vodstvom in nadzorom trgovinskega ministerstva in generalnega ravnateljstva avstrijskih železnic, oziroma generalnega ravnateljstva avstrijskih državnih železnic.

Gradnja in dostavke se morajo na podstavi podrobnega načrta in stroškovnega proračuna, katere bodo napravili državni organi, oddajati pod neposredno ingerenco vlade in po pogojih, navadnih pri gradnjah državnih železnic.

Déla za gradnjo je oddajati ponudboma, ločeno ob dobave denarja. Toisto velja o vseh dostavkah, izvzemši samo tiste, katere bi se morda zagotovile po deležnikih s prevzetbo osnovnih delnic.

Vozila, šine in druge sestavine železnice, in pa vsi predmeti za njeno opremo se morajo dobaviti edino in samó iz domačih (tozemskih) delovnic.

Izjemo od tega poslednjega določila more trgovinsko ministerstvo priznati tedaj, kadar bi se dokazalo, da bi domače delovnice dotičnih dostavk

ne mogle izvršiti po enakih pogojih gledé cene kakovosti in časa dostavbe, kakor jih ponujajo ino zemske delovnice.

§. 12.

Koncesijonarju se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, v izvršitev dopuščene podjetja za lokalno železnico naredi posebno delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarja.

Koncesijonar je vpravičen s pogoji, kakor jih ustanovi državna uprava, izdati predstvenih zadolžnic, ki naj se obrestujejo s štirimi odstotki ter vrnejo v 75 letih, največ v nominalnem znesku za 800.000 goldinarjev avstrijske veljave v notah.

Predstvene obligacije, ki se izdadó, naj se izdadó ponudboma po zaukazih, ki jih vkrene državna uprava.

Nadalje se koncesijonarju priznava pravica, da izda predstvenih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžitve imajo predstvo pred osnovnimi delnicami, do zneska 100.000 goldinarjev avstrijske veljave v notah.

Dividenda, ki pristoji predstvenim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših lét, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne vprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil s pritrdilom državne uprave res uporabljenih in prav izkazanih, in znesek, ki ga za nabavo gradivne zaloge ustanovi državna uprava, in pa blagajnične dotacije prištevši interkalarne obresti in razdolžitvene kvote, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po izteku prvega obratnega leta bilo treba še drugih novih staveb, ali bi bilo treba pomnožiti obratne oprave, sméjo se dotični stroški prišteti napravní glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obrtnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Družbena pravila in pa obrazci predstvenih zadolžnic, osnovnih in predstvenih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

V pravila délniške družbe, katera se naredí, vzprejeti je določilo, da morajo vsi udje načelníštva (upravnega sveta, ravnateljstva) biti avstrijski državljani in imeti svoje stanovišče v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru.

§. 13.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce, in to ne samo o potovanji na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanji na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom, nadalje za vojaško stražno krdelo civilnih sodišč dunajskih, za žandaremstvo, in pa za vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesionar se zavezuje, da bo pristopil k dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z vozili za večje vojaške prenose, dalje k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dném, ko se po dopuščenih železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavo in moč, kadar se mu bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti ima koncesionar samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirom na drugotnost te železnice in na olajšila vsled tega dodeljena gledé naprave in opreme.

Koncesionar je dolžan, pri oddaji služeb ozirati se v zmyslu zakona z dné 19. aprila 1872 l (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 14.

Obrat po železnici, katera je predmet té dopustilnice, bode ves čas, dokler traja dopustilo,

vršila na račun koncesionarja državi, in koncesionar bo moral povrniti stroške, kar se jih rés nabere upravi državnih železnic vsled tega obratovanja. Načini tega obratovanja se bodo vravnali z obratno pogodbo, katero sklene državna uprava s koncesionarjem.

Zatorej se državni upravi pridružuje ustanavljanje tarif za prevažanje oseb in blaga, in pa ustanavljanje razredbe blagá in vseh postranskih določil, ki se tičejo prevažanja tovorov, potem ustanavljanje dajatev železničnega podjetja za razne javne službe, sosebno na korist pošne uprave in državnega telegrafskega zavoda, pri čemer je z ene strani paziti na javne ozire, z druge pak na to, da se podjetje izplača.

V ostalem se vredba osebnih in blagovnih tarif, kakor tudi vravnava oprav za javne namene vsak čas pridružuje zakonarstvu. Koncesionar se mora taki vravnavi podvreči.

§. 15.

Koncesionar ima dolžnost, državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti soporabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njenih kosih. Ta soporaba naj se vendar vrši samó toliko, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljene železnice.

Odškodnina, katero bo opravljati, ustanovi se po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Drž. zak. iz leta 1886. na strani 63.

§. 16.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit b) zakona o dopuščanju železnic izrečeno obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računeč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubila svojo moč, ako se po krivdi koncesionarja ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in

dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se prestop rokú ne mogel opravičiti v zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopušcanji železnic.

§. 17.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po naslednjih določilih:

1. Da se ustanovi odkupščina, seštejojo se letni čisti donosi, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni poprečni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potrebna za počrtežno obrestovanje in razdolžitev predstvenih zadolžnic, prištevši tisto, ki je potrebna za pet odstotno obrestovanje in za razdolžitev po državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj se vzame ta prej v misel vzeti letni znesek kot čisti donos v podstavo za odmero odkupščine.

3. Odškodnina, ki jo bode dati, bodi v tem, da se koncesionarju v še ostali dobi koncesije izplačajo zneski, potrebni za počrtežno obrestovanje in razdolžitev predstvenih zadolžnic, do popolnega povračila prvih v obrokih dospelosti, ki so ustanovljeni po načrtu, nasproti pa, da se po odbitku teh zneskov ostali poprečni donos izplačuje v zmislu odstavka 1., oziroma kadar nastopi kateri v odstavku 2. omenjenih slučajev, da se izplačuje tamkaj navedena letnina za delniško glavnicu polletno 30. dné junija in 31. dné decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, plačati kadar koli namesto še ne dospelih letnih plačil glavnic, enako znesku predstvenih zadolžnic, katere niso o dobi odkupa po dovoljenem razdolžitvenem črteži še razdolžene, prištevši glavnično, računé obresti od obresti, po pet od sto diskontovano vrednost onih plačil, ki jih je poleg zneskov, potrebnih za počrtežno obrestovanje in razdolžitev predstvenih zadolžnic, opravljati po določilih odstavka 3. polletno.

Ako se država odloči to glavnicu plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor

si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletji na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupščino pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, tudi vozil, gradivnih zálog in blagajničnih zneskov, dovlačnic, ki bi morda bile lastnina koncesionarja, in družbenih postranskih opravil in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

§. 18.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zálog in blagajničnih zneskov, dovlačnic, ki bi morda bile lastnina koncesionarja, in družbenih postranskih opravil in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov v obsegu, povedanem v §. 17., št. 5.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 17.), obdrži koncesionar last pričuvnega záloga, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in kar bi imel po obračunih tirjati, potem last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je on sezidal ali pridobil po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 19.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za načelnístvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in naredbe, ki so nasproti zakonom dopustílu ali družbenim pravilom, ali pak kvarni javni koristi in pa finančni koristi poroštvujočega državnega zaklada; toda v takem slučaji je komisarjeva dolžnost, precej si izprosi razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja ne plačuje koncesijonar, dokler se drugači ne vkrene, v državno blagajnico nobenega povračila.

Koncesijonar se odvezuje zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na povračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali pripadninsko-uradnem nadzoru, in gledé dolžnosti, da zastoj nabavlja in vzdržuje uradne mestnosti.

§. 20.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile dolžnosti v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene, pridržuje se državni vpravi tudi pravica, da se po prime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesijonarju pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem državno-glavnem in prestolnem mestu dunajskem osemnajstega dné meseca aprila v letu odrešenja tisoč osem sto devetdesetem in drugem, Našega cesarovanja štiriinštiridesetem.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.